

TORAH MISINAI

7 - ORAL LAW IN THE BIBLICAL PERIOD (1313-356 BCE)

PART 1 - MESORAH FROM MOSHE TO EZRA

סמנר מדרשת רחל וחייה

A] THE END OF MOSHE'S LIFE

1. בַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן בְּאַרְצָּ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְאִמֹּר

דברים א:ה

The Torah relates that Moshe began to explain the Torah in the last period of his life in the desert

2. כאשר הגיע סוף ארבעים שנה בר"ח שבט הקהילים ע"ה ואמר להם הן קרבו ימי למות, לכן מי ששמע ממני איזה קבלה ושכחה יבוא ונבררנה לו, ומי שנסתפקה לו איזה שאלה יבוא ונבארנה לו, אמר הכתוב הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאֵר אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְאִמֹּר, וכך אמרו חכמים בספרי: כל מי ששכח הלכה אחת יבוא וישנה וכל מי שיש לו לפרש יבוא ויפרש, וביררו מפיו הקבלה ולמדו הפירושים כל אותו הזמן שמראש חדש שבט עד שביעי באדר.

ולפני מותו נתעסק בכתיבה, וכתב שלשה עשר ספרי תורה כולם גוילים מן בית בראשית עד למד ישראל, ונתן ספר לכל שבט שיתנהג על פיו, והשלשה עשר נתנו ללויים ואמר להם לקוח את ספר התורה הזה וכו', ועלה אל ההר בחצי יום שביעי באדר כמו שנתברר בקבלה, והיה זה מותו ביחס אלינו שנפקד מאתנו, וחיים ביחס אליו במה שנתעלה אליו, וכך אמרו ע"ה משה רבינו לא מת אלא עלה ומשמש במרום. והדברים בענין זה ארוכים מאד מאד ואין זה מקומם

הקדמת הרמב"ם למשנה

Moshe's last tasks were (i) to clarify any questions in halacha through his nevuah; (ii) to write 13 Sifrei Torah in their final format

B] THE TRANSITION TO YEHOSHUA, OTNIEL AND SHMUEL

3. וַדַּבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן יָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל:

שמות לג:יא

G-d spoke to Moshe 'face to face'. Yehoshua's roles was as Moshe's faithful assistant. Yehoshua was not a Navi on the same level as Moshe

4. וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עָבַד ה' וַיֹּאמֶר ה' אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לְאִמֹּר: לֹא יָמִישׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַכְּתוּב בּוֹ כִּי אֲנִי תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאַתָּה תִשְׁפִּיל

יהושע א:אח

Yehoshua WAS however a Navi and received prophecy

5. כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה

יבמות מט:

Moshe experienced Nevuah with a clear vision 'through a clear glass'. Other Nevi'im experienced an occluded vision

6. ונתתה מהודך עליו (במדבר כ:ז) - ולא כל הודך. זקנים שבאותו הדור אמרו: פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה. (רש"י ס - שצזמן מועט נתמעט הכבוד כל כך שהרי יהושע היה נביא ומלך כמשה ולא יכול להגיע לכבודו)

בבא בתרא עה.

The comparison of Moshe's and Yehoshua's prophecies was as the sun to the moon. (Note: the light of the moon is a reflection of the Sun but the moon does not look like the sun!!!)

7. וכאשר מת ע"ה וכבר מסר ליהושע הפירושים שניתנו לו, ועסקו בהם יהושע ואנשי דורו, וכל מה שקבל ממנו הוא או אחד הזקנים אין בו משא ומתן ולא נפלה בו מחלוקת, ומה שלא שמעו מן הנביא ע"ה יש בסעיפיו משא ומתן, ונלמד בו הדין בדרכי העיון בשלש עשרה המדות שניתנו לו בסיני, והן י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן. ומאותם הדברים שלמדו יש ענינים שלא נפלה בהם מחלוקת אלא הסכימו כולם עליהם. ומהם שנפלה בהם מחלוקת בין שתי דעות, זה דן בדין ונתחזק אצלו וזה דן בדין ונתחזק אצלו, לפי שדרכי ההקש הוכוחיים יקרו בתוצאותם המקרים האלה, וכשנפלת בהם המחלוקת הזו הולכים אחרי רבים כמאמר הכתוב אחרי רבים להטות ודע, שהנבואה לא תועיל בעיון בפירושי התורה ולמידת הדינים בי"ג מדות, אלא מה שיעשה יהושע ופינחס בעיני העיון והדין הוא מה שיעשה רבינא ורב אשי

הקדמת הרמב"ם למשנה

Yehoshua and his generation continued the 3-fold process of Mesorah - transmission of received tradition, interpretation through the use of derasha and rabbinic legislation. However, the Rambam is clear that Yehoshua did NOT use prophecy to address halachic issues

8. אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן, אמר לו ליהושע: שאל ממני כל ספיקות שיש לך! אמר לו: רבי, כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר? לא כך כתבת בי (שמות ל"ג) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל! מיד תשש כחו של יהושע, ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות, ועמדו כל ישראל להרגו. אמר לו הקב"ה: לומר לך אי אפשר, לך וטורדן במלחמה שנאמר (יהושע א') ויהי אחרי מות משה עבד ה' ויאמר ה' וגו'

תמורה טז.

This Gemara explains how G-d prevented Joshua from learning as a Navi and told him to 'go to war' - literally and perhaps also metaphorically in the 'war of Torah' - ie intellectual derivation of G-d's will

9. במתניתין תנא: אלף ושבע מאות קלין וחמורין, וגזירות שוות, ודקדוקי סופרים נשתכחו בימי אבלו של משה. אמר רבי אבהו: אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מתוך פלפולו, שנאמר (יהושע טו) וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב ויתן לו את עכסה בתו לאשה

תמורה טז.

We see the beginnings of the process of the Jewish people engaging in the halachic process in the time of Otniel. We also see a reference to שכחה - literally 'forgetting', although we will see in future classes that what is actually meant is something more profound

10. שלשת אלפים הלכות נשתכחו בימי אבלו של משה. אמרו לו ליהושע שאל! א"ל: (דברים ל') לא בשמים היא. אמרו לו לשמואל שאל! אמר להם: אלה המצות - שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה

תמורה טז.

Even up to the time of Shmuel the people are asking for halachic guidance by prophecy and are told that this is no longer the way to derive halacha - 'lo bashamayim hi' - the Torah is not in heaven

C] EARLY RABBINIC LEGISLATION

Here is a **selection** of different gezeirot and takanot made in the early days of Torah Shebe'al Pe

- Moshe:
- 7 days of Sheva Berachot
 - 7 days of aveilut
 - first paragraph of bircat hamazon
 - obligation to study the laws of a festival on that festival
- Yehoshua:
- second paragraph of bircat hamazon
 - anyone may fish in the Kinneret
 - small cattle may graze in large private woods
 - a spring newly emerging on private land may be used by the public of that town
 - many other takanot concerning settlement of the Land
- David:
- third paragraph of Bircat Hamazon
 - no yichud with an otherwise permitted unmarried woman

- Shlomo:
- not to carry between private domains and innovation of the Eruv to permit this
 - unsupervised hands are tamei
- Ezra:
- Jewish courts sit on Mon and Thurs
 - Torah reading in public on Shabbat mincha and on Mon and Thurs
 - To wash laundry for Shabbat on Thursday
 - To eat garlic on Friday night
 - Not to daven or learn after marital relations before going to mikveh
 - Leviim lost rights to Ma'aser Rishon
-

Appendix A

Mesorah to Ezra

Revelation at Mt. Sinai – (1312 BCE)

1. Moshe (1392-1272 BCE)
2. Yehoshua (1354-1244 BCE)
3. Pinchus
4. Eli (929 BCE)
5. Shmuel (889 BCE)
6. David (876 BCE)
7. Achiah (800 BCE)
8. Eliyahu (870-726 BCE)
9. Elishah (717 BCE)
10. Yehoyada (695 BCE)
11. Zechariah (680 BCE)
12. Hoshea (575 BCE)
13. Amos (560 BCE)
14. Isaiah (548 BCE)
15. Michah (560 BCE)
16. Yoel (510 BCE)
17. Nachum (510 BCE)
18. Chavakuk (510 BCE)
19. Tzafaniah (460 BCE)
20. Jeremiah (462 BCE)
21. Baruch (347 BCE)
22. Ezra (348 BCE)